

อีก 10 ปี เด็ก 175 ล้านคน รับผลกระทบภัยพิบัติ จับมือ สพฐ.ทำคู่มือสอนใน ร.ร.

● นำเสนอเมื่อ 19 พ.ย. 2559

องค์การช่วยเหลือเด็ก ชี้ อีก 10 ปีข้างหน้า เด็ก 175
ล้านคนทั่วโลกได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ เร่งจับมือ สพฐ.
จัดทำคู่มือความปลอดภัยจากภัยพิบัติสอนในโรงเรียน หวังเด็กๆ รับมือเอาตัวรอดได้

วันนี้ (18 พ.ย.) ที่โรงแรมคอนยาร์ด โดยแมริออท กรุงเทพมหานคร
องค์การช่วยเหลือเด็กประจำประเทศไทย ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
องค์การยูนิเซฟ และเครือข่ายโรงเรียนปลอดภัยในประเทศไทย จัดการประชุมสัมมนาเพื่อพิจารณาร่าง
“คู่มือความปลอดภัยจากภัยพิบัติในโรงเรียนสำหรับสถานศึกษาและครู” และเสนอแผนการดำเนินการ
โดยมีผู้แทนสถานศึกษาและครูอีกจำนวนกว่า 90 คนทั่วประเทศเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ด้วย

นายทีโมธี เมอเรีย

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาโครงการและการประกันคุณภาพโครงการองค์การช่วยเหลือเด็ก กล่าวว่า ในอีก 10
ปีข้างหน้าเด็กจำนวน 175 ล้านคนทั่วโลกจะได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติซึ่งในจำนวนนี้จะเป็นเด็ก ๆ
ที่อยู่ในประเทศไทยด้วย ที่ผ่านมามีเด็ก ๆ
ทุกคนในประเทศไทยมีความเสี่ยงต่อภัยพิบัติที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละสภาพพื้นที่ที่เด็กอยู่อาศัยอยู่
ซึ่งจากประสบการณ์การทำงานขององค์การช่วยเหลือเด็กที่พวกเขาได้ทำงานในประเด็นภัยพิบัติกับเด็กมาแล้วทั่วโลก
ทำให้เราเกิดข้อเรียนรู้ว่าภัยพิบัติที่เกิดขึ้นกับเด็กสามารถบรรเทาความรุนแรงลงได้ด้วยการฝึกให้โรงเรียนเตรียมการ
รับมือต่อภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้น เพราะเมื่อโรงเรียนสามารถวางแผนในการรับมือภัยพิบัติได้ก็จะถ่ายทอดให้เด็ก ๆ
มีความรู้ในการเอาตัวรอดเมื่อเกิดภัยพิบัติได้และจะทำให้ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับเด็กนั้นน้อยลงได้ทันทีเช่นกัน
ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ องค์การช่วยเหลือเด็กประจำประเทศไทย จึงได้ร่วมกับ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เครือข่ายโรงเรียนในประเทศไทย
ด้วยการสนับสนุนจากองค์การยูนิเซฟจัดทำหนังสือคู่มือความปลอดภัยจากภัยพิบัติในโรงเรียนสำหรับสถานศึกษา
ขึ้น

นายทีโมธี กล่าวเพิ่มเติมว่า

คู่มือความปลอดภัยจากภัยพิบัติในโรงเรียนสำหรับสถานศึกษาประกอบไปด้วยเนื้อหาที่สำคัญหลายส่วนอาทิส่วนที่
หนึ่งแนวคิดหลักเรื่องความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน
การสำรวจความปลอดภัยของอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับเด็ก ๆ เมื่อเกิดภัยพิบัติ
หรือการหามาตรการลดความเสี่ยงของอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโครงสร้าง
ส่วนที่สองแนวคิดเรื่องการจัดการภัยพิบัติในโรงเรียน อาทิ การประเมินความเสี่ยงภัยในโรงเรียนและชุมชน
การจัดทำแผนความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน การฝึกซ้อมแผน
และในสวนสุดท้ายคือการเรียนการสอนเรื่องลดความเสี่ยงภัยพิบัติ
โดยมีการจัดทำหลักสูตรเรื่องการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติไว้สอนเด็ก ๆ ในโรงเรียนด้วย
โดยในเบื้องต้นคู่มือเหล่านี้จะถูกนำไปกระจายใช้ในระดับพื้นที่ ในระดับโรงเรียน

และในระดับการบริหารของโรงเรียนต่อไป

ขณะที่ ดร. รังสรรค์ วิบูลย์อุปถัมภ์ นักวิชาการการศึกษา องค์กรยูนิเซฟ ประจำประเทศไทย กล่าวว่า ประเทศไทยอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติเป็นจำนวนมาก และเด็กจำนวนหลายล้านคนก็มีความเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นดินโคลนถล่ม หรือวาอค์ภัย ซึ่งในประเทศไทยเองก็มีหลายเหตุการณ์ของการเกิดภัยพิบัติที่ทำให้เด็ก ๆ ได้รับผลกระทบไม่ว่าจะเป็นผลกระทบของเด็กๆ จากฝั่งทะเลอันดามันจากเหตุการณ์สึนามิ หรือผลกระทบจากเหตุการณ์ในช่วงน้ำท่วมใหญ่ที่ผ่านมา ที่โรงเรียนได้รับผลกระทบกว่า 900 โรงเรียน และมีเด็กที่ได้รับผลกระทบกว่า 1.5 ล้านคน ซึ่งงบประมาณที่จะต้องใช้ในการซ่อมแซมและฟื้นฟูโรงเรียนให้กลับมาสู่สภาพเดิมนั้นก็เป็นเงินในจำนวนมาก ดังนั้น เราจึงควรรหาแนวทางในการป้องกันและสร้างองค์ความรู้ให้เด็ก ๆ โรงเรียน หรือครอบครัวสามารถเอาตัวรอดเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นได้ ซึ่งการที่เราขามาสนับสนุนต่อรัฐบาลและเครือข่ายโรงเรียนปลอดภัยให้เกิดทำงานร่วมกันทุกภาคส่วนเพื่อที่ลดความ เสี่ยงการเกิดภัยพิบัติในภาคการศึกษาครั้งนี้ถือเป็นเรื่องราวที่ดีที่จะทำให้เกิดองค์ความรู้และกระบวนการใหม่ ๆ ในการช่วยเหลือเด็ก ๆ ในประเทศไทยอีกหลายล้านคนได้

ด้าน นายธีร ภาวังคนันท์

ผู้อำนวยการศูนย์ขับเคลื่อนนโยบายลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาเพื่อความเป็นธรรมในสังคมของกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า ในส่วนของการจัดทำหนังสือคู่มือความปลอดภัยจากภัยพิบัติในโรงเรียนสำหรับสถานศึกษานั้น เราสนับสนุนทุกฝ่ายให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมเต็มที่ ซึ่งปัจจุบันคู่มือฉบับนี้ได้ถูกนำไปทดลองใช้ในสถานศึกษาหลากหลายแห่งที่เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติแล้ว โดยความมุ่งหวังในการปรับใช้คู่มือเข้ากับการเรียนการสอนก็เพื่อต้องการให้เด็ก ๆ ได้มีกระบวนการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งกว่าเดิมให้เด็ก ๆ สามารถที่จะเผชิญเหตุได้ ทั้งนี้ ที่ผ่านมา กระทรวงศึกษาธิการได้จับมือทำงานกับองค์กรระหว่างประเทศในการช่วยเหลือเด็กในประเทศไทยมาอย่างยาวนาน ซึ่งคู่มือฉบับนี้จะเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือที่พวกเราหลายฝ่ายได้ทำงานร่วมกันเพื่อช่วยอุดช่องว่างของการช่วยเหลือเด็ก ๆ เมื่อเกิดภัยพิบัติได้ นอกจากนี้คู่มือฉบับนี้จะถูกนำไปบรรจุในหลักสูตรการเรียนการสอนแล้วความพิเศษของคู่มือ ก็คือ ชุมชนก็สามารถนำคู่มือไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับความเสี่ยงในพื้นที่ของตนเองได้ เพราะในเนื้อหาของคู่มือแล้วเป็นการเปิดกว้างให้ชุมชนเขามามีส่วนร่วมได้

ขณะที่ นางสาวเมธิญา ยะขาว อาจารย์จากโรงเรียนบ้านผาเตือ อำเภอมแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นหนึ่งในโรงเรียนที่เขารวมโครงการในครั้งนี้ กล่าวว่า การที่พวกเราหลายฝ่ายโดยเฉพาะครูเองได้เขารวมอบรมการใช้คู่มือความปลอดภัยจากภัยพิบัติในโรงเรียนสำหรับสถานศึกษา ถือเป็นเรื่องที่ดีมากเพราะโรงเรียนในพื้นที่เสี่ยงหลายแห่งจะได้เตรียมตัวและมีวิธีปฏิบัติที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ได้ สำหรับโรงเรียนในพื้นที่ของตนนั้นเป็นภูเขา และเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นภัยพิบัติจากดินโคลนถล่ม น้ำป่าไหลหลาก แผ่นดินไหว ไฟป่า ภัยหนาว ภัยแล้ง และเด็ก ๆ ที่เขามาเรียนที่โรงเรียนของเราก็จะเป็นเด็ก ๆ จากกลุ่มชาติพันธุ์ ครั้งแรกที่เรากลับมาเด็ก ๆ ว่าเขารู้หรือไม่ว่าภัยพิบัติคืออะไร เด็ก ๆ ไม่สามารถตอบได้ ซึ่งหนึ่งในประเด็นปัญหา คือ เรื่องภาษา ซึ่งจะทำให้เด็ก ๆ ไม่มีทักษะการเอาตัวรอดเมื่อเกิดภัยพิบัติได้ เมื่อเล็งเห็นถึงปัญหาแล้วตนจึงได้นำคู่มือฉบับนี้ไปแปลเป็นภาษาชาติพันธุ์ของเด็ก ๆ และทำออกมาเป็นสื่อการเรียนการสอนที่เด็ก ๆ สามารถเข้าใจและรู้จักวิธีในการเอาตัวรอดเมื่อเกิดภัยพิบัติได้ อาทิจัดทำออกมาในรูปแบบหนังสือภาพความรู้เพื่อให้เด็ก ๆ เรื่องทำไม้ดินบ้านฉันส์โลด ทำไม้ป่าไหลหลาก เกิดอะไรขึ้นเมื่อมีลมพายุและไฟมา เหตุใดไฟจึงไหมป่า ไฟมาเพราะอะไร ซึ่งเมื่อเด็ก ๆ ได้อ่านแล้วก็สามารถเข้าใจสาเหตุของการเกิดภัยพิบัติและวิธีในการเอาตัวรอดเมื่อเกิดภัยพิบัติได้

ขอบคุณที่มาจาก [MGR Online 18 พฤศจิกายน 2559](#)